

ség járul a King-klubra, mint amennyit ma vállal és vállalni képes. Hogy még nálunk egyik tekintetben sincs a klubnak megfelelő súlya, illetve hogy senki nem irányít, meglátszik a fajtának és bírálatának évről évre való romlásán.

A klub vezetői ma egy-egy kiállítás megrendezésénél többre, sok ok miatt nem vállalkozhatnak és

úgy látszik, mintha a tenyésztők se igényelnének többet. De hogy a szakmai irányításra mennyire szükség lenne, azok látják igazán, akik előtt szélesebbre nyílik a tenyésztői látóhatár. Erről a témáról is sürgősen és nagyon alaposan kell nekünk, King-tenyésztőknek beszélgetnünk és

Batta László

Egy fajta három kiállítás tükrében

(Szegedi magasszálló keringő tenyésztésünk jelenlegi helyzete)

Rövid időn belül három olyan kiállításon volt alkalmam részt venni látogatóként és kiállítóként, melyen az általam is tenyésztett Szegedi magasszálló keringők megfelelő létszámban szerepeltek ahhoz, hogy a fajta tenyésztésének jelenlegi helyzetét reálisan le lehessen mérni, s ugyanakkor az általános hibákra is rá lehessen világítani. E pár sorom e gondolat jegyében íródik, s remélem, hogy senki sem veszi rosszindulatú kritizálásnak, még a hibákra rávilágító sorokat sem, amelyek egyébként sem ilyen szándékkal íródtak.

Remélem, hogy a fajta több tenyésztője is látta a cikkem alapjául szolgáló, Budapesten rendezett országos, a Szegeden rendezett tiszántúli és a Zalaegerszegen rendezett dunántúli kiállítás Szegedi magasszálló keringő anyagát, s így még jobban a sorok mögé tudnak tekinteni.

Tisztelendő a névadó város ragaszkodása a „saját” fajtához, de érthetetlen az a felfogás, hogy e galambok sorsáról csak Szeged dönthet, s hogy a Szegedi magasszállókat a jövőben éppúgy saját ízlésük alapján fogják tenyészteni, mint a múltban is tették.

Minden fajta tenyésztésének irányvonalát döntően meghatározza az, hogy a kiállításokon bíráló személyek milyen mértékben tudnak érvényt szerezni a standardban leírtaknak. Sajnos még ma is általános jelenség a Szegedi magasszálló keringők bírálatánál, hogy ahány bíráló, annyi féle nézetet képvisel. Ez nagyrészt annak tudható be, hogy olyan emberek, akiknek kutya kötelessége lenne a standard ismerete, még azt sem tudják, egyáltalán mikor jelent meg az érvényes, a szövetség által elfogadott fajtaleírás. Sőt néha napvilágot lát egy-egy a szövetség által el nem fogadott „standard” is, mely csak a tenyésztőket zavarja meg, s a fajta lejárataát vonja maga után. Minden félreértés elkerülése végett közlöm, hogy az érvényes, legutóbbi fajtaleírás az 1971. évben kiadott „Röpgalambok Országos Röpversenye Szabályzatában” jelent meg. E standard megtalálható az 1973-ban kiadott „Magyar Galambfajták Fajtaleírása” kiadványban is. Tehát nem új standardok gyártására van szükség, hanem a meglévő szerinti tenyésztésre, annál is inkább, mert ez a standard minden szempontból a fajta érdekeit képviseli. Ugyanakkor

el kell érni, hogy nagyobb méretű kiállításokon olyan bírálók minősítsék a fajtát, akik érvény tudnak szerezni a fajtaleírásnak, és csírájában elfojtják az egységes tenyésztést megbontó törekvéseket.

A már említett három kiállítás anyagának ismertetését a fehérek értékelésével kezdeném. Említésre méltó egyedek ebben a színben csupán a Szegeden látott anyagban voltak. A *Bolváry*-féle fehérek a korábbi évekhez viszonyítva semmit sem romlottak *Valentyik István* kezében, sőt egy-két köztudottan keresztezésből származó egyed még „szegediőbbé” vált. Megemlítenék még e színben egy hímét, mely az országosan — rossz fésűje és erősen vérezett szeme ellenére — 95 pontot kapott.

Örvösökben is Szegeden láttam a legszebbeket, bár a minőség itt is nagyon változó. Az „örvöcsészár”, *Sebők Vilmos* galambjai már elértek azt a szintet, melyet a standard leír, vagyis bírálatuknál nyugodtan egy csoportba lehet venni őket a színesekkel. Fajtagyőztes hímje bármely színes galambbal felvette a versenyt a fej finomsága, a testfelépítés és a szem tisztasága tekintetében. Szépek voltak még Szegeden *Sánta Sándor*, az országos kiállításon *Szilák Béla* és Zalaegerszegen *Kövészé István* örvös galambjai. Megemlíteném, hogy Szegeden az örvösöket nagyon jól, míg az országosan túlzott jóindulattal bírálták.

Az utóbbi évekhez viszonyítva a kékek nagyon gyenge minőségben kerültek bemutatásra, s ezt még tetőzte az is, hogy e szín bírálata során keletkezett a legtöbb probléma mindhárom kiállításon. Kezdeném ott, hogy az országosan egy 94 pontos kék hím lett fajtagyőztes, holott más színekben 95 pontos hímek is voltak. Ugyanakkor kiemelték egy sötét szemű, rossz fejű és fésűjű kék tojót, színgyőztesnek, míg *Raduly Imre* budapesti tenyésztő valóban szép, előzőleg Jugoszláviában nemzetközi champion hímje 86 pontot kapott! Szegeden is két olyan kék nyert kiemelő címet, melyek fej típusa, főleg a hímé, nagyon messze esett a „szegedi” jellegtől. A Zalaegerszegen győztes hím a homlok és a csőrönal durva törése, a fej világos színe, valamint szűk melle és túl döntött feje miatt még a kiváló szintet sem érte el. *Potykáso*kat és *dereseket* csak Szegeden láttam kiváló minőségben *Gradiskay László*, *Hajós Ferenc* és *Lovászi István* állományából.

Feketében e sorok írója állított ki mindhárom kiállításon 10, illetve 6 galambot, melyek közül több kiváló mellett egy tojó az országosan színgyőztes, ugyanez Zalaegerszegen fajtagyőztes lett. Szép volt *Raduly Imre* országos kiállításon bemutatott 95 pontos hímje.

Vörösből mind Szegeden, mind az országos bemutatón kritikán aluli anyag szerepelt. A Zalaegerszegen látott 10 vörös messze felülmúlta őket. A Szegeden látott vörösek értékelése nagyfokú hozzá nem értést tükrözött.

Sárgában a Szegeden bemutatottak érdemelnek említést, de a jó fej és fésű mellett a sötét pikkelyezett szín és esetenként zavaros szem feltűnő hiba volt.

Fakóban Bolváry Endre munkájának kezdeti eredménye alapján bizhatunk abban, hogy e színváltozat megmenekül a kipusztulástól. Remélem a végre „szegedi” típusú falkók létszámban is növekedni fognak.

Szívesekben szépek voltak a Szegeden látott sárgahátasok, valamint a Zalaegerszegen bemutatott néhány fekete szíves.

E rövid ismertetésből is kitűnik, hogy ma már a Szegedi magasszálló keringő nemcsak Szegeden és annak szűkebb környékén található meg megfelelő minőségben, hanem az ország más részein is. Tenyésztésének hosszú évtizedei alatt egy város galambjából egy ország galambjává vált. Ahhoz, hogy tovább tenyésztése magasabb fokon történjék, még sok mindent meg kell valósítani. Legfőképpen be kell látni, hogy nem új standardokat kell kiadni a fajtáról, hanem a meglévő szerint kell tenyészteni! Másrészt már a Szegeden lakó tenyésztők is beláthatnák, hogy az idő és a fejlődés kereke előre megy. Ma, amikor már az egyébként kimondott szőlőszálló Angol tipplereket is falkában hajtják, több helyen eredményesen, akkor a Szegedi magasszálló keringők közül, melyek megfelelő hajtástechnikával és szakértelemmel hajtva falkában is bizonyítottan kitűnően szállnak, nem csinálhatunk szőlőszálló galambot!

Remélem ezt a fajta minden tenyésztője belátja, és az újonnan alakult fajtaklub is azon lesz, hogy ténykedésével ne csak egy város, hanem az egész ország Szegedi keringő tenyésztőit és főleg a fajta érdekeit képviselje!

Szatmári Attila
Zalaegerszeg